

4. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / О.Г. Комісаров, А.О. Собакаръ, Е.Ю. Соболю, О.С. Юнін та ін.; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 277 с.

Сергій ОЛЕКСІЄНКО,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету № 2
Донецького державного університету внутрішніх справ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ У СИСТЕМІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ: ОГЛЯД НАЯВНИХ РІШЕНЬ

Навчання стрільбі з різних видів зброї є критично важливим компонентом підготовки поліцейських, оскільки забезпечує їхню здатність ефективно діяти в екстремальних ситуаціях. Сучасна правоохоронна діяльність вимагає від поліцейських не лише володіння навичками точного ураження цілі, а й здатності оперативно приймати рішення в умовах стресу, зберігати психологічну стійкість і діяти відповідно до правових та етичних норм. Традиційні методи вогневої підготовки, які базуються переважно на механічному повторенні вправ та стандартизованих стрільбах, дедалі менше відповідають викликам сучасного професійного навчання поліцейських. Саме тому, в умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій, зростання загроз публічній безпеці і порядку та трансформації форм злочинності вогнева підготовка поліцейських набуває нових вимірів, активно запроваджуючи у практику тренування поліцейських інноваційних технологій.

Слід відзначити, що в національній системі вогневої підготовки поліцейських такі технології тільки набувають поширення, натомість досвід зарубіжних країн свідчить про їх різноманітність. Розглянемо їх докладніше на прикладі різних зарубіжних країн.

Однією з найбільш перспективних інновацій є використання технологій віртуальної та доповненої реальності. Так, у США в поліції впроваджено VR-тренажери, які моделюють складні тактичні ситуації з урахуванням факторів стресу, обмеженого часу, перемінного освітлення та поведінкових особливостей

умовного правопорушника [1; 2]. VR-тренажери набули поширення і в системі підготовки поліцейських Нідерландів. Так, Поліцейська академія Нідерландів розробила загальнонаціональну програму з використання віртуальної реальності у підготовці співробітників поліції з більш ніж 200 станціями навчання VR, розташованими у восьми місцях по всій країні. Ця програма охоплює різні рівні навчання, включаючи початкову підготовку, а також навчання для чинних співробітників поліції [3]. Набули поширення зазначені технології і в Ізраїлі [4]. На нашу думку, серед переваг використання зазначеної технології слід виділити можливість забезпечення імерсивних тренувань за різними сценаріями, можливості регулювання складності та умов виконання вправ зі стрільби, наприклад, слабке освітлення, рухомі цілі тощо, відпрацьовування не лише техніки стрільби, а й прийняття правомірних рішень у типових і екстремальних ситуаціях службової діяльності. Поряд із беззаперечними, на наш погляд, перевагами, основним недоліком застосування зазначеної технології є висока вартість наявних на ринку пропозицій.

Схожим з досвідом застосування віртуальної та доповненої реальності є досвід, що застосовується у Великій Британії, де поліцейські проходять тренування на комплексах сценарного моделювання з інтерактивною участю акторів та віртуальних персонажів [5]. Це дозволяє формувати не лише стрілецькі навички, а й елементи комунікації, деескалації конфлікту, правомірного застосування зброї.

У багатьох зарубіжних країнах, так само як і в Україні, активного поширення у системі вогневої підготовки поліцейських набули різного роду лазерні тренувальні системи. Наприклад, у Німеччині широко використовуються інтерактивні лазерні полігони (Laser Training System), які дозволяють імітувати реальне застосування зброї без ризику травматизму [6]. Тренажери з технологією Multiple Integrated Laser Engagement System (MILES) забезпечують економію ресурсів та підвищують рівень підготовки. Крім того, такі системи надають миттєвий аналіз пострілу, положення тіла, тиску на спусковий гачок і часу

реакції. Цей формат дозволяє викладачеві (інструктору) точно і швидко коригувати помилки стрільця.

У Канаді та Швеції під час тренувань активно використовуються засоби біометричного та психофізіологічного моніторингу у вигляді пристроїв, що носяться під час виконання вправ зі стрільби, для моніторингу серцевого ритму, рівня стресу, реакції на загрозу. Це дозволяє виявляти психофізіологічні особливості окремих поліцейських та адаптувати тренування під індивідуальні потреби.

Ізраїльські сили безпеки впроваджують штучний інтелект у систему вогневої підготовки для аналізу результатів стрільби та формування персоналізованих тренувальних програм [7]. На нашу думку, такий підхід підвищує ефективність підготовки та зменшує втрати часу на неактуальні вправи.

Підсумовуючи зазначимо, що інноваційні технології та методи у системі вогневої підготовки поліцейських кардинально змінюють підхід до формування професійних навичок правоохоронців. Тренування на основі VR, адаптивних алгоритмів, біометричного аналізу та симуляцій не лише підвищують рівень стрілецької підготовки, а й забезпечують її безпеку, правомірність та психологічну ефективність. Реалізація подібних рішень у системі підготовки поліції України має значний потенціал. Упровадження сучасних тренувальних технологій сприятиме підвищенню боєздатності, зниженню помилок при застосуванні зброї, а також покращенню репутації правоохоронної системи як такої, що дотримується міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. Jason Potts, Angela Hawken, Maureen Hillhouse, David Farabee. Virtual reality for law enforcement training: a demonstration and implication for dispatch priming. *Police Practice and Research*. 2022. Vol. 23. Issue 5. P. 623-632. URL: https://www.researchgate.net/publication/360020987_Virtual_reality_for_law_enforcement_training_a_demonstration_and_implication_for_dispatch_priming (дата звернення: 08.04.2025).
2. Hormann J.S. Virtual Reality: The Future of Law Enforcement Training. *FBI Law Enforcement Bulletin*. 1995. Vol. 64. Issue. 7. P. 7-12. URL: <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/virtual-reality-future-law-enforcement-training> (дата звернення: 08.04.2025).